	REHBER	Doküman No:	AKR-Pr01-Rh-003-Rv03
	Helal Akreditasyon Denetimi Usul ve Esasları Rehberi	Yayın Tarihi:	28.08.2019
		Revizyon Tarihi/No:	05.09.2022/Rv03
		Sayfa No:	1/9

1. AMAÇ VE KAPSAM

Bu Rehber dokümanın amacı, Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşlarının (HUDK) helal akreditasyon denetimi aşamalarının Helal Akreditasyon Kurumu (HAK) tarafından nasıl gerçekleştirileceği hususunda HAK'ın yetkilerini ve HUDK'ların yükümlülüklerini genel hatlarıyla açıklamaktır.

Bu rehber, helal akreditasyon denetiminin planlanması ile başlayıp (HAK bünyesinde ihdas edilecek) Rapor Değerlendirme Komite'sine sunulacak denetim raporlarının hazırlanması ile biten sürece ait usul ve esasları içermektedir.

2. TERİMLER, TARİFLER VE TANIMLAR

Baş Denetçi: Görevlendirildiği helal akreditasyon denetiminde bütün işleyleşten ve denetim ekibinden sorumlu olan denetçidir.

Denetçi: HAK tarafından belirli bir helal uygunluk değerlendirme kuruluşunu bireysel olarak veya bir ekibin parçası olarak denetlemek üzere görevlendirilmiş kişidir.

Denetim: Bir helal uygunluk değerlendirme kuruluşunun faaliyetlerinin, yönetim sistemlerinin ve personelinin helal uygunluk değerlendirme alanında ulusal ve uluslararası kabul görmüş teknik kriterlere, standartlara ve ilgili mevzuata uygun olup olmadığının doküman incelemesi, ofis denetimi, helal uygunluk değerlendirme faaliyetine şahitlik edilmesi gibi araçlarla belirlenmesidir.

Düzeltilici Faaliyet: Mevcut uygunsuzluk, kusur veya diğer istenmeyen durumların yeniden meydana gelmesini önlemek amacıyla uygunsuzluğa yol açan sebeplerin yok edilmesi için alınan önlemlerle ilgili faaliyettir.

Gözetim: Akredite edilmiş HUDK'nın helal akreditasyon şartlarını yerine getirmeye devam edip etmediğinin takibini içeren denetim faaliyetleridir.

Belgelendirme Yetkinliğini Etkileyen Faaliyet: Genel olarak; politika oluşturulması, süreç ve/veya prosedür geliştirilmesi, belgelendirme sözleşmesinin gözden geçirilmesi, helal uygunluk değerlendirme faaliyetlerinin planlanması [tetkik süresi hesaplama, tetkik ekibi oluşturma gibi], helal uygunluk değerlendirme faaliyetleri sonuçlarının gözden geçirilmesi, onayı ve kararı gibi HUDK'nın belgelendirme kabiliyetini etkileyen süreçlerdir.

Lokasyon: Helal uygunluk değerlendirme faaliyetleri ve bunlarla ilişkili faaliyetlerin yürütüldüğü adreslerdir (şube, önemli faaliyetlerin yürütüldüğü adresler, mobil tesis, gezici tesis, sanal saha, uzak personelin görev yaptığı yer, temsilcilik, irtibat ofisi gibi).

Ofis Denetimi: HUDK'nın helal akreditasyon talebinde bulunduğu kapsamda, yönetim sistemi ve teknik yeterliliğinin akreditasyona esas alınan uluslararası standartlar ile tamamlayıcı kriterleri ihtiva eden dokümanların (HAK rehberleri, yasal mevzuat vb.) gerekliliklerinin yerine

Hazırlayan: Helal Akreditasyon Dairesi Başkanlığı

Onaylayan: HAK Yönetim Kurulu

	REHBER	Doküman No:	AKR-Pr01-Rh-003-Rv03
	Helal Akreditasyon Denetimi Usul ve Esasları Rehberi	Yayın Tarihi:	28.08.2019
		Revizyon Tarihi/No:	05.09.2022/Rv03
		Sayfa No:	2/9

getirilip getirilmediğinin ve mevcut yönetim sisteminin sürdürülebilir olup olmadığının tespit edilmesidir.

Şahit [tanık] denetimi: HUDK tarafından helal akreditasyon kapsamı dâhilinde yürütülen/yürütülecek helal uygunluk değerlendirme faaliyetlerinin HAK tarafından üçüncü tarafın sahasında gözlemlenmesidir.

Üçüncü Taraf: HUDK'nın belgelendirdiği imalatçı, hizmet sunucu veya gerçek kişidir.

3. UYGULAMA

Helal akreditasyon denetimi, bir süreç mantığı ile ele alındığında, aşağıda yer alan temel aşamalardan oluşur:

- Doküman ve Kayıtların İncelenmesi
- Saha Denetimleri
 - Ofis Denetimi
 - Şahit (Tanık) Denetimi
- Denetim Raporunun Hazırlanması

HUDK tarafından saha denetiminden evvel HAK'a iletilen doküman ve kayıtların HAK Denetim Ekibi tarafından yeterlilik yönünden incelenmesi ve (gerçekleştirilmişse) ön denetim bulgularının raporlanmasının ardından saha denetimine engel teşkil edecek bir durum görülmez ise baş denetçi tarafından (Proje Koordinatörü, Helal Akreditasyon Dairesi Başkanlığı [HADB] ve HUDK ile istişare edilerek) bir denetim takvimi hazırlanır.

Denetim takviminde ilk helal akreditasyon denetimi kapsamında yer alan ofis ve şahit denetimlerinin öngörülen tarihleri yer alır.

3.1. Ofis Denetimi

3.1.1. Ofis Denetiminin Planlanması

Ofis denetimi, “Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşlarının Akreditasyonu Rehberinde (AKR-Rh-003)” belirtilen şartlar çerçevesinde ve doküman kontrol aşamasından önce oluşturulan ve HUDK tarafından da kabul edilen Denetim Ekibi tarafından gerçekleştirilir.

Daha sonra, denetim takvimine uygun bir şekilde belirlenen ve denetim ücretini de gösteren “Denetim Tarihi Teklif Formu (AKR-Pr01-Fo-002)” Proje Koordinatörü tarafından HUDK'ya gönderilir.

Teklif formunun öngörülen denetim tarihinden makul bir süre önce posta veya e-posta aracılığıyla bilgilendirilmek üzere HUDK'ya iletilmesi esastır.

Hazırlayan: Helal Akreditasyon Dairesi Başkanlığı

Onaylayan: HAK Yönetim Kurulu

	REHBER	Doküman No:	AKR-Pr01-Rh-003-Rv03
	Helal Akreditasyon Denetimi Usul ve Esasları Rehberi	Yayın Tarihi:	28.08.2019
		Revizyon Tarihi/No:	05.09.2022/Rv03
		Sayfa No:	3/9

HUDK, en fazla beş (5) iş günü içerisinde teklif formunu onayladıktan sonra HAK'a iletir. Bu noktada HUDK, yine en fazla beş (5) iş günü içerisinde, denetim tarihinin programlanmasına yönelik revizyon talebinde de bulunabilir.

Teklif Formu onaylanıp HAK'a iletdikten sonra baş denetçi koordinasyonunda HUDK ile istişare edilerek saha denetimi için bir iş planı ve denetim programı hazırlanır. İş planında, baş denetçi tarafından uygun görülen görev dağılımı tesis edilir ve denetlenecek HUDK'ya ve şahit denetimi gerçekleştirilecek olan üçüncü tarafa ait bilgi ve belgeler, tetkik raporları, denetime ilişkin formlar ve HAK Denetim Ekibinin talep edeceği diğer belgeler ilgili ekip üyelerine iletilir.

3.1.2. Ofis Denetimine Hazırlık

Baş denetçi ve diğer HAK Denetim Ekibi üyeleri, denetime hazırlık aşamasında şu hususlara yönelik hazırlık yapar:

- HAK'ın HUDK'lar için zorunlu tuttuğu kurallar ve bu kuralların anlatıldığı uygulama dokümanları,
- Denetlenecek HUDK'nın uyması beklenen uluslararası standartlar ve düzenleyici çerçeveler,
- Denetlenecek HUDK'nın yönetim sisteminin içeriği ve unsurları (*politika ve hedefleri, bununla alakalı tarihsel veriler, düzeltici faaliyet, sürekli iyileştirme faaliyetleri vb.*)
- Denetlenecek HUDK'nın helal uygunluk değerlendirmesi yaptığı ya da akreditasyon sonrası helal uygunluk değerlendirmesi yapacağı üçüncü tarafların hususi ürünleri, hizmetleri, bulunduğu coğrafi bölgeye özgü şartlar, iş süreçleri, uyguladıkları yönetim sistemleri ve kurumsal yapıları.

3.1.3. Ofis Denetiminin Gerçekleştirilmesi

Denetim planlamasının HUDK tarafından kabul edilmesi ve HAK Denetim Ekibinin gerekli hazırlıkları tamamlamasının ardından program ve iş planına uygun şekilde ofis denetimi gerçekleştirilir.

Ofis denetimiyle; başvuruda bulunan HUDK'nın helal akreditasyon talebinde bulunduğu kapsamdaki teknik yeterliliğinin;

- Akreditasyona esas alınan uluslararası standartları,
- Bu standartları tamamlayıcı kriterleri ihtiva eden dokümanların (HAK uygulama dokümanları, yasal mevzuat vb.) gerekliliklerini

karşılıklı karşılamadığının tespit edilmesi hedeflenir. Ofis denetiminde ayrıca HUDK'nın başvurduğu kapsamda işlediği mevcut yönetim sisteminin sürdürülebilir olup olmadığı da değerlendirilir.

Hazırlayan: Helal Akreditasyon Dairesi Başkanlığı

Onaylayan: HAK Yönetim Kurulu

	REHBER	Doküman No:	AKR-Pr01-Rh-003-Rv03
	Helal Akreditasyon Denetimi Usul ve Esasları Rehberi	Yayın Tarihi:	28.08.2019
		Revizyon Tarihi/No:	05.09.2022/Rv03
		Sayfa No:	4/9

Ofis denetimi; denetimin amacının, takviminin, kapsamının, planının, hangi hallerde sonlandırılacağı, kapanış toplantısına ilişkin bilgilerin, genel olarak HAK tarafından benimsenen helal akreditasyon kriterlerinin, HAK helal akreditasyon marka ve logosunun kullanım şartlarının, denetimin örnekleme usulüyle gerçekleşeceğini, şikâyet ve itiraz mekanizmasının ve uygunsuzlukların nasıl değerlendirileceği ile gizlilik ve bilgi güvenliği ile ilgili konuların net bir şekilde HUDK'ya iletildiği bir açılış toplantısı ile başlar. Açılış toplantısı baş denetçi başkanlığında ve HUDK yetkililerinin ve denetim süresinde kilit rol oynayacak diğer HUDK personelinin katılımı ile gerçekleştirilir.

İlk helal akreditasyon denetiminde, HUDK'nın merkez ofisi ile belgelendirme yetkinliğini etkileyecek mahiyette faaliyet yürüttüğü şubelerin (ve temsilciliklerinin) de gerekli görülenleri kapsamda yer alır.

Buna ek olarak, gerekli olması durumunda HUDK'nın OIC/SMIIC Helal Standartları ile HAK tarafından benimsenen diğer normatif dokümanlara uygunluğu ve akreditasyon talep edilen kapsamda yeterliliği ile ilgili objektif delillere ulaşmak amacıyla, diğer seçilmiş şube ve temsilcilikler de programa eklenerek denetim kapsamına alınabilir.

Ofis denetimi sırasında tespit edilen bulgular, ilgili HAK Denetim Ekibi üyeleri tarafından ihtilafli yorumlara yer vermeyecek ve anlaşılır şekilde "Uygunsuzluk ve Düzeltici Faaliyet Bildirim Formuna (AKR-Pr01-Fo-003)" işlenmelidir.

Ekip içerisinde denetime ilişkin konularda görüş ayrılığı yaşanması veya bir çözüme ulaşamaması durumunda baş denetçinin görüşü esastır. Bununla birlikte baş denetçi, denetim esnasında doğan ihtilafli bir konuyla alakalı görüş almak üzere Proje Koordinatörünün veya HADB'nin bilgisine başvurabilir.

HAK Denetim Ekibi, ofis denetimini sonlandırmadan önce kendi arasında gerçekleştirdiği bir toplantı ile bulunan uygunsuzlukları ve gözlemleri değerlendirir.

Ofis denetimi, denetim ekibi ve denetlenen HUDK'nın yetkilileriyle yapılan bir kapanış toplantısı ile sonlandırılır. Kapanışta, denetim bulgularının HUDK'da mevcut kayıt ve bilgilerin bir örnekleme dayanılarak alındığı yeniden vurgulanır. Denetim süresince tespit edilmiş uygunsuzluklar ve genele ilişkin (varsa) HAK Denetim Ekibi tarafından getirilen öneriler kapanış toplantısında açıklanır¹. HUDK yetkilisinden uygunsuzlukları kabul ettiğine dair imzalı onay talep edilir.

3.2. Şahit Denetimi

HUDK'nın sahada gerçekleştirdiği belirli sayıda helal belgelendirme tetkiki HAK denetim ekibi tarafından da takip edilir. Bu sayede HUDK'nın uygulamaları, belgelendirdiği üçüncü taraflar

¹ Uygunsuzluk, denetim süresinin sonuna kadar kapatılabilecek nitelikte ise, **baş denetçinin uygun görmesi halinde** uygunsuzluk bilgisi kuruluş yetkilisine tespit edildiği an verilir ve denetim sonlanana dek kapatılması istenir.

	REHBER	Doküman No:	AKR-Pr01-Rh-003-Rv03
	Helal Akreditasyon Denetimi Usul ve Esasları Rehberi	Yayın Tarihi:	28.08.2019
		Revizyon Tarihi/No:	05.09.2022/Rv03
		Sayfa No:	5/9

üzerindeki takip ve izleme performansı ile tetkikçilerinin yeterliliği hakkında değerlendirmeye temel teşkil edecek bilgiler elde edilir.

3.2.1. Şahit Denetiminin Planlanması ve Gerçekleştirilmesi

Şahit denetimine ilişkin kurallar detaylı olarak “Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşlarına Yönelik Şahit/Tanık Denetimi Uygulama Rehberinde (AKR-Pr01-Rh-004)” verilmiştir.

HAK Denetim Ekibi üyeleri, denetim süreci kapsamında, denetlenmekte olan HUDK tarafından daha önce belgelendirme çalışmalarının yapıldığı üçüncü taraflara da ziyaretlerde bulunarak inceleme yapabilirler.

3.3. Denetim Sonrası Süreçler

HAK Denetim Ekibi, yapılacak düzeltici faaliyetlerin kapsamını, kök-sebep analizlerini ve öngörülen tamamlanma tarihlerinin HAK’a iletilmesi için HUDK’ya Uygunsuzluk ve Düzeltici Faaliyet Bildirim Formunun (AKR-Pr01-Fo-003) bir örneğini denetimlerin tamamlanmasının ardından iletir.

HUDK’nın uygunsuzluklara yönelik muhtemel şikâyetler/şerhlerine ilişkin son kararı HAK verir. HAK’ın, Denetim Ekibinin tespitini uygun bulması halinde ilgili uygunsuzluk kesinlik kazanır ve HUDK düzeltici faaliyetlerini gerçekleştirmeye başlar. Buna yönelik ilave bir şikâyet mekanizması işlemez.

HUDK; gerçekleştireceği düzeltici faaliyetleri ve bunların tamamlanma sürelerini, Uygunsuzluk ve Düzeltici Faaliyet Bildirim Formunun (AKR-Pr01-Fo-003) kendisine iletilmesini takip eden on (10) iş günü içerisinde denetim ekibine iletir ve onay alır.

Verilen onaya istinaden HUDK, öngördüğü düzeltici faaliyetleri yapmaya başlar. Düzeltici faaliyet kapsamının ve kök-sebep analizlerinin HAK tarafından uygun görülmemesi halinde HUDK yeni bir çalışma hazırlar ve tekrar değerlendirmesi için HAK’a iletir.

En fazla üç (3) ay içerisinde tamamlanması gereken düzeltici faaliyet kayıtları, HAK denetim ekibi tarafından incelenir. İnceleme neticesinde yeterli bulunmayan faaliyetlere yönelik ilave işlemler gerçekleştirilmesi için azami üç (3) ay daha süre işletilir. Bu süre [3+3 ay] uygunsuzlukların kapatılmasına kadar geçecek azami zamandır. Uygunsuzlukların kapatılması maksatlı takip denetimi gerçekleştirildiyse bu süreye dahil edilir.

3.4 Denetim Sürecinin Yarıda Kesilmesi/Ertelenmesi

Denetimin yarıda kesilmesini/ertelenmesini gerektiren durumlar aşağıda sıralanmaktadır:

3.4.1. Denetim Başlamadan Önce

Denetlenecek olan HUDK’nın yasal statüsünün veya ana faaliyet adresinin değişmesi, kilit personelin işten ayrılması, doğal afet ve salgın gibi mücbir sebepler, şahit denetimlerinin

Hazırlayan: Helal Akreditasyon Dairesi Başkanlığı

Onaylayan: HAK Yönetim Kurulu

	REHBER	Doküman No:	AKR-Pr01-Rh-003-Rv03
	Helal Akreditasyon Denetimi Usul ve Esasları Rehberi	Yayımlanma Tarihi:	28.08.2019
		Revizyon Tarihi/No:	05.09.2022/Rv03
		Sayfa No:	6/9

gerçekleştirileceği üçüncü tarafın operasyonel anlamda sorun yaşaması vb. hallerinde Proje Koordinatörü ve baş denetçi, ilgili HUDK yetkilileri ile görüşerek denetim tarihini değiştirebilir.

HAK, gerektiğinde kendi ekibini de değiştirilebilir ve denetim programı ile denetim teklifini de buna bağlı olarak güncelleyebilir.

HUDK, Denetim Teklif Formunu (AKR-Pr01-Fo-002) imzaladıktan sonra denetimden veya akreditasyon talebinden vazgeçerse, denetim için teklif edilen toplam bedelin yarısı ile HAK Denetim Ekibi üyelerinin önceden ödemiş oldukları veya ödeme yükümlülüğüne girdikleri gidiş-dönüş yol, konaklama vb. zorunlu masrafların tamamı HUDK'dan tahsil edilir.

3.4.2. Denetim Sırasında

Denetim başladıktan sonra denetimin yarıda kesilmesini gerektirecek durumlar aşağıda sıralanmaktadır:

- a) Denetim şartlarının HAK Denetim Ekibinin sağlığını olumsuz etkilemesi ve/veya ekip üyelerinin güvenliğinin sağlanamaması,
- b) Tespit edilen uygunsuzluğa bağlı olarak çevre ve emniyet açısından önemli risklerin ortaya çıkması,
- c) HUDK'nın denetime hazır olduğunu beyan etmesine rağmen altyapı, personel veya dokümantasyon açısından denetime hazır olmadığını tespit edilmesi (örneğin HUDK'nın denetim esnasında süreç sorumlusu kilit personellerini hazır bulundurmaması),
- d) Akreditasyon talep edilen alanlarda yeteri kadar uygulama kayıtlarının bulunmaması, kayıtlara erişimin HUDK tarafından engellenmesi, denetim ekibinin objektif delil toplaması için gerekli şartların sağlanmaması veya ekibin delil toplama hakkına doğrudan müdahale edilmesi,
- e) HUDK yetkililerinin denetimin ilerletilmesini sağlayacak şekilde organizasyonel hazırlıkları (lojistik gibi) yapmamış olmaları,
- f) Helal akreditasyon denetimi esnasında incelenen kayıtların büyük ölçüde gerçek dışı olduğunun veya kayıtların kısmen veya tamamen kasıtlı olarak yanıltıcı şekilde oluşturulduğunun veya kasıtlı olarak yanlış bilgi ve belgelerin/kayıtların sunulduğunun tespit edilmesi,
- g) HUDK tarafından denetim ekibine maddi çıkar sağlayıcı tekliflerde bulunulması,
- h) HUDK'nın helal akreditasyon talebini geri çekmesi.

Yukarıda sıralanan gerekçeler dışında; denetim sürecinin sağlıklı şekilde yürütülemeyeceğine ilişkin somut ve objektif delillerin baş denetçi tarafından bildirilmesi durumunda da HAK onayı ile denetim yarıda kesilebilir.

Hazırlayan: Helal Akreditasyon Dairesi Başkanlığı

Onaylayan: HAK Yönetim Kurulu

	REHBER	Doküman No:	AKR-Pr01-Rh-003-Rv03
	Helal Akreditasyon Denetimi Usul ve Esasları Rehberi	Yayın Tarihi:	28.08.2019
		Revizyon Tarihi/No:	05.09.2022/Rv03
		Sayfa No:	7/9

Denetimin yarıda kesilmesi, sebepleriyle birlikte HAK Denetim Ekibi ve HUDK yetkilileri tarafından tutanak ile kayıt altına alınır.

Yukarıda sayılan (a) – (h) maddeleri, HUDK'nın hazırlıklarını tam olarak yapmaması ve denetimin etkinliğini menfi yönde etkileyecek eksiklik, kusur veya ihmalin bulunması gibi nedenlerle denetimin yarıda kesilmesi anlamına gelir. HAK Denetim Ekibi, Proje Koordinatörü ile istişare halinde, yarıda kesilen denetimin daha sonrasında yeniden gerçekleştirilmesi yönünde bir karar alabilir. Aksi halde, denetim tamamıyla yapılmış kabul edilir ve helal akreditasyon başvurusu reddedilir. Bu durumda HUDK asgari 6 ay başvuramaz. Bu sürenin ardından başvuru bedellerini ödemek kaydıyla yeniden başvurabilir ve süreç ya en başından ya da yarıda bırakılan denetim sürecinde başarıyla gerçekleştirilen kısımlar dikkate alınarak uygun görülecek aşamadan işletilir.

Her iki durumda da Helal Akreditasyon Sözleşmesi (AKR-PvT-001) hükümleri gereğince, HUDK tarafından da onaylanmış denetim teklifinde yer alan ücretin tamamı ile HAK Denetim Ekibi üyelerinin önceden ödemiş oldukları veya ödeme yükümlülüğüne girdiği gidiş-dönüş yol, konaklama vb. zorunlu masraflar HUDK'dan tahsil edilir.

Diğer taraftan, denetim HUDK'dan kaynaklanmayan bir sebeple yarıda kesilirse; HUDK'ya herhangi bir ilave ücret yansıtılmaksızın uygun olacak başka bir tarihte denetim tamamlanır.

Yarıda kesilen denetimin *olumsuz sonuçlanmadığı* hallerde;

- **İlk helal akreditasyon denetimi** ise başvuru tarihinden itibaren bir (1) yıl içinde olmak kaydıyla yeni bir denetim planlanır. Yeni planlanan denetimin süresinde/kapsamında, yarıda bırakılan denetimde başarıyla gerçekleştirilen kısımlar dikkate alınarak azaltma yapılabilir. Başvuru tarihinden itibaren bir (1) yıl içinde HUDK'dan kaynaklanan nedenlerle yeni denetim gerçekleştirilemezse dosya kapatılır.
- **Gözetim denetimi** ise bir önceki denetimden sonraki on ikişer (12) aylık periyot içerisinde yeni bir gözetim denetimi planlanır. Yeni planlanan denetimin süresinde/kapsamında, yarıda bırakılan denetimde başarıyla gerçekleştirilen kısımlar dikkate alınarak azaltma yapılabilir. Belirtilen süre içinde yeni bir gözetim denetimi yapılamazsa askıya alma işlemleri uygulanır.
- **Akreditasyon yenileme denetimi** ise akreditasyon çevrim süresi olan altmış (60) aylık periyodun içerisinde gerçekleşecek şekilde yeni bir yenileme denetimi planlanır. Yeni planlanan denetimin süresinde/kapsamında yarıda bırakılan denetimde başarıyla gerçekleştirilen kısımlar dikkate alınarak azaltma yapılabilir. Yenileme denetimi HUDK'dan kaynaklanan sebeplerden dolayı altmış (60) ay içinde gerçekleştirilemezse yenileme süreci ilk başvuru gibi kabul edilir.

Hazırlayan: Helal Akreditasyon Dairesi Başkanlığı

Onaylayan: HAK Yönetim Kurulu

	REHBER	Doküman No:	AKR-Pr01-Rh-003-Rv03
	Helal Akreditasyon Denetimi Usul ve Esasları Rehberi	Yayın Tarihi:	28.08.2019
		Revizyon Tarihi/No:	05.09.2022/Rv03
		Sayfa No:	8/9

4. Denetim Raporlarının Hazırlanması

HAK Denetim Ekibi tarafından, kapanış toplantısında HUDK'ya belirtilen bulguları, uygunsuzlukları ve gözlemleri içeren, ofis ve şahit denetimleri süresince kayıt altına alınan ve tüm hususları kapsayan denetim raporları HAK'a teslim edilir.

Denetim raporlarında yer verilen gözlemler için kök-sebep analizi vs. yapılması beklenmez ancak akredite olması halinde HUDK'ya yapılacak olan bir sonraki gözetim denetiminde bu hususlara ilişkin iyileştirici/önleyici faaliyetlerin yapıp yapılmadığı değerlendirilir.

Denetim raporlarına ilişkin derleme, konsolidasyon ve koordinasyon gibi işlemlerde baş denetçi sorumludur. Bu işlemler esnasında Proje Koordinatörü de baş denetçiye yardım eder.

Denetim Ekibinin HAK'a sunduğu raporlar, aşağıdakileri içerir:

- Ana Denetim Raporu (AKR-Pr01-Ra-002)
- Şahit [Tanık] Denetim Raporları (AKR-Pr01-Ra-003), (AKR-Pr01-Ra-008)
- Düzeltici Faaliyet Takip Raporu (AKR-Pr01-Ra-004)

Belge Geçmişi:

Sayfa No:	Revizyon No:	Revizyon Nedeni:
02	01	Denetim takviminde yer alan "gözetim denetimi tarihi" denetim takviminden çıkarılmıştır.
02	01	"Denetim Teklif Formu", "Denetim Ekibi Teklif Formu" olarak tadil edilmiştir.
02-03	01	Denetim takvimi iş planı detaylandırılmıştır.
03	01	"Ofis denetim takvimi", "denetim takvimi" olarak düzeltilmiştir.
03	01	Ofis denetimi açılış toplantısında hangi konuların konuşulacağı detaylandırılmıştır.
05	01	Denetim bulgularının mevcut bilgilerin bir örnekleme dayanılarak alındığı bilgisine yer verilmiştir.
Tüm	01	Uygunsuzluk ve Düzeltici Faaliyet formuna yazılacak olan "Gözlemler" doküman içinde tanımlanmıştır.
Tüm	01	"Müşteri", "müşteri kuruluş" olarak değiştirilmiştir.
Tüm	02	Helal Akreditasyonun Askıya Alınması, Kapsamının Daraltılması ve Geri Çekilmesine İlişkin Usul ve Esaslara Dair Tebliğ uyarınca 'Üçüncü Taraf' tanımı eklenmiş, 'müşteri kuruluş' ifadeleri 'üçüncü taraf' olarak değiştirilmiştir.
Tüm	02	"Uygunluk denetimi" yerine "helal akreditasyon denetimi" ifadesi kullanılmak suretiyle terminolojik düzenleme yapılmıştır.
06	02	"Denetim Sonrası Süreçler" başlığı altında, saha denetiminin ardından uygunsuzlukların bildirim, düzeltici faaliyetlerin planlanması vb. süreçlere ilişkin kurallar tanımlanmıştır.
08	02	Denetim raporu hazırlama usulüne ilişkin kısım kaldırılmıştır.
Tüm	03	"Tanık denetimi" yerine "şahit denetimi" ifadesi kullanılmak suretiyle terminolojik düzenleme yapılmıştır.
Tüm	03	Farklı helal uygunluk değerlendirme alanları için belirlenmiş 'kilit faaliyet' tanımları kaldırılmıştır.
01	03	"Kilit Faaliyet" tanımı kaldırılmış, bunun yerine "Belgelendirme Yetkinliğini Etkileyen Faaliyet" tanımı eklenmiştir.
02	03	Madde 3 içerisinde saha denetiminden evvel HAK'a iletilen doküman ve kayıtların HAK Denetim Ekibi tarafından yeterlilik yönünden inceleneceği hususu vurgulanmıştır.
02-03	03	Madde 3.1.1 içerisinde ofis denetiminden evvel yürütülecek planlama ve hazırlık süreçleri detaylandırılmıştır.
03	03	Madde 3.1.2 içerisinde ofis denetimi hazırlığında dikkat edilecek kriterler düzenlenmiştir.
03-04	03	Madde 3.1.3 içerisinde ofis denetimlerinin uygulama detayları revize edilmiştir.

Hazırlayan: Helal Akreditasyon Dairesi Başkanlığı

Onaylayan: HAK Yönetim Kurulu

	REHBER	Doküman No:	AKR-Pr01-Rh-003-Rv03
	Helal Akreditasyon Denetimi Usul ve Esasları Rehberi	Yayın Tarihi:	28.08.2019
		Revizyon Tarihi/No:	05.09.2022/Rv03
		Sayfa No:	9/9

Sayfa No:	Revizyon No:	Revizyon Nedeni:
05	03	Madde 3.3 içerisinde düzeltici faaliyet kayıtlarının değerlendirilmesi gibi denetim sonrası yürütülecek hususi süreçler revize edilmiştir.
05-06	03	Madde 3.4.1 içerisinde yerinde denetim başlamadan evvel bir helal akreditasyon denetimini sonlandırıcı hallerde HUDK yükümlülükleri revize edilmiştir.
06-07	03	Madde 3.4.2 içerisinde yerinde denetim başladıktan sonra bir helal akreditasyon denetimini sonlandırıcı haller revize edilmiş ve bu durumlarda hem HAK'ın nasıl hareket edeceği hem de HUDK yükümlülükleri detaylandırılmıştır.
08	03	Madde 4 içerisinde denetim raporlama safhasındaki usul ve sorumluluklar detaylandırılmıştır.

Hazırlayan: Helal Akreditasyon Dairesi Başkanlığı

Onaylayan: HAK Yönetim Kurulu